

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü

Sayı : 32070953-610- 1254
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi: 08.10.2013 tarih ve 43452547-120.00-144806 sayılı yazı.

İlgide kayıtlı yazı ekinde alınan Ardahan Milletvekili Sayın Ensar Ögüt'ün tarafıma yönelttiği 06/09/2013 tarihli ve 7/31232,7/31233,7/31234,7/31235,7/31236,7/31237, 7/31238, 7/31239,7/31240,7/31241 esas nolu soru önergelerindeki sorulara ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinde vergiden muaf esnafa ilişkin hükümler yer almakta olup, bu düzenleme ile küçük çapta iş yapan ve kazancı düşük olan kişilerin belirli şartlar dahilinde gelir vergisinden muaf tutulmaları sağlanmaktadır.

6322 sayılı “Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un 4 üncü maddesi ile; esnaf ve sanatkârların kayıt altına alınması ve bu kesime ilişkin bilgilerin tam ve doğru şekilde elde edilebilmesi amacıyla; esnaf muaflığından yararlananların tarha yetkili vergi dairesinden “Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi” alabilecekleri hüküm altına alınmıştır. Böylece, küçük esnafın diğer kanunlarla getirilen imkânlardan yararlanma konusunda vergiden muaf olduğunu ispatlama kolaylığı da sağlanmış olmaktadır.

Vergi ödeme gücünün asgari geçimi sağlayacak gelirlerden sonra oluşabileceği düşüncesinden hareketle ve vergilendirmede sosyal adaleti sağlamak amacıyla 2008 yılında uygulanmaya başlanılan asgari geçim indirimi müessesesi ile 4 çocuklu bir asgari ücretlinin vergi yükü yüzde 12,8’den sıfıra indirilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilmiş olan Gelir Vergisi Kanun Tasarısı’yla da, hâlihazırda 4 çocuklu asgari ücretlide sıfır olan gelir vergisi yükünün, 3 çocuklu asgari ücretlide sıfıra çekilmesi öngörülmektedir.

Diğer taraftan, istihdam üzerindeki yükleri hafifletmek amacıyla, sosyal güvenlik primi işveren hissesinden yapılan 5 puanlık indirim uygulamasına da devam edilmektedir. Ayrıca, sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksi dikkate alınarak belirlenen 52 ilimizdeki on ve üzerinde sigortalı çalıştıran işyerlerine halen uygulanmakta olan 5 puanlık teşvike ilave olarak 6 puanlık işveren prim teşviki de sağlanmaktadır.

Ayrıca; kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda tasarrufların katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirilmesine, üretim ve istihdamın artırılmasına, uluslararası rekabet gücünü artıracak ve araştırma-geliştirme içeriği yüksek bölgesel ve büyük ölçekli yatırımlar ile stratejik yatırımların özendirilmesine, uluslararası doğrudan yatırımların artırılmasına, bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılmasına, kümelenme ve çevre korumaya yönelik yatırımlar ile araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesine yönelik olarak 2009 yılında uygulanmaya başlanan yeni teşvik sistemi, 2012/3305 sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararı” ile daha kapsamlı hale getirilmiştir.

Yeni teşvik sistemi; genel, bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik yatırımların teşviki uygulamalarından oluşmakta olup, bu sistemde iller, sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyeleri dikkate alınarak altı bölgeye ayrılmıştır.

Anılan Kararname ekinde belirlenen sektörlerde gerçekleştirilen yatırımların, ilin bulunduğu bölgedeki şartları sağlamaları halinde, bölgesel teşvik uygulamalarından yararlanması mümkün bulunmaktadır.

Bu kapsamda, söz konusu soru önergelerinde yer alan illerden Elazığ'da yapılan yatırımların dördüncü bölge; Gümüşhane, Bayburt ve Osmaniye'de yapılan yatırımların beşinci bölge; Ardahan, Hakkâri, Şırnak, Bingöl, Bitlis, Ağrı, Muş, Şanlıurfa, Iğdır, Van, Batman, Kars, Mardin ve Diyarbakır'da yapılan yatırımların ise altıncı bölge için belirlenmiş olan desteklerden yararlanması mümkün bulunmaktadır.

Bunlara ilaveten, altıncı bölgede yapılan yatırımlar; diğer bölgeler için belirlenen desteklere ilave olarak gelir vergisi stopaj desteği ile sigorta primi işçi hissesi desteğinden yararlanabilecektir.

Buna göre,

- 31/12/2023 tarihine kadar gerçekleşen yatırımlarda, teşvik belgelerinde öngörülen ve fiilen istihdam edilen işçilerin ücretlerinin asgari ücretin brüt tutarına tekabül eden kısmı üzerinden hesaplanan gelir vergisi, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan tarihten itibaren 10 yıl süreyle verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilebilecektir.
- 6 ncı bölgede; büyük ölçekli yatırımlar, stratejik yatırımlar ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamına teşvik belgesine istinaden gerçekleştirilecek yatırımla sağlanan ilave istihdam için sigorta prim işçi hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı on yıl süreyle Ekonomi Bakanlığı bütçesinden karşılanmaktadır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı